

MALİYET MUHASEBESİ SINAVI SORULARI

1 Aralık 2013 – Pazar

SORU 1: Tek tip bir mamul üreten AKSÜT işletmesi, standart maliyet yöntemini kullanmaktadır. İşletme çalışma ölçüsü olarak direkt işçilik saati kullanmakta olup beklenen 10.000 TL direkt işçilik saatini 10.000 adet A ürününü esas alarak 2012 yılı standartlarını oluşturmuştur. İşletmenin üretilen mamule ilişkin olarak belirlediği standartlar aşağıdaki gibidir;

D. İlk Madde ve Malzeme Giderleri	(2 kg x 50)	100 TL
D. İşçilik Giderleri	(1 saat x 250)	250 TL
Genel Üretim Giderleri	Değişken G.Ü.G. 1 saat x 150	250 TL
	Sabit G.Ü.G. 1 saat x 100	

İşletme 2012 yılında 19.000 kg hammadde kullanarak 9.000 adet mamul üretmiştir. Dönemde 10.000 saat çalışılmıştır İşletmede dönembaşı, dönemsonu yarı mamul stoku bulunmamaktadır. İşletmenin 31.12.2012 tarihli Genel Geçici Mizahından alınan bazı hesaplar aşağıdaki gibidir;

	BORC	ALACAK
151 Yarı Mamuller - Üretim	5.400.000	5.400.000
152 Mamuller	7.000.000	3.000.000
620 S.M.M.	3.000.000	-
710 D. İlk. Mad.ve Mlz. Giderleri	969.000	-
720 D. İşçilik Giderleri	2.450.000	-
730 G.Ü.G.	2.500.000	-
711 Dİlk.Mad.ve Mlz. Gider. Yns.	-	900.000
721 D. İşçilik Gider. Yns.	-	2.250.000
731 Gen. Ürt. Gider. Yns.	-	2.250.000

İSTENİLENLER: (50 PUAN)

- 1) İşletmenin Standart verilerine ve Fiili verilerine göre üretimin toplam ve birim maliyetini hesaplayınız. Toplam sapmayı bulunuz.
- 2) Direkt İlk Md. Mlz. gideri ile Direkt İşçilik gider farkı detaylı olarak hesaplayınız ve analizini yapınız.
- 3) Detaylı olarak hesaplanan farkları S.M.M. ve stoklar arasında paylaştırınız. Muhasebe kayıtlarını yapınız.

İ.M.M. Farkları

Fiyat farkı: $(FF - SF) \times FM$

Miktar farkı: $(FM - SM) \times SF$

Direkt İşçilik Farkları

Süre farkı: $(FS - SS) \times S$ ücret

Ücret farkı: $(FÜ - SÜ) \times F$ süre

SORU 2: Bir üretim işletmesinde 10 ve 11 nolu esas üretim gider yerleri ile 41,42,43 no.lu hizmet gider yerleri vardır. İşletmede X ürünü üretilmekte olup önce 10 no.lu gider yerinde işlem görmekte buradan 11 no.lu gider yerine aktarılarak üretim tamamlanmaktadır. Tamamlanan birimler mamul ambarına alınmaktadır.

Nisan 2012 ayında 10.000 adet X mamulünün üretimine başlanmış ve bunların tamamı üretilerek mamul ambarına alınmıştır. 10 ve 11 no.lu gider yerlerinde yarı mamul stok bulunmamaktadır. İşletmenin Nisan ayına ait maliyet bilgileri aşağıdaki gibidir.

a) Genel Üretim Giderlerinin 1. dağıtımı sonunda gider yerlerinde toplanan tutarlar aşağıdadır.

10	20.000	41	10.600
11	40.000	42	10.000
		43	15.000

b) G.Ü.G. 2.dağıtımda KADEMELİ DAĞITIM YÖNTEMİ uygulanmakta olup dağıtım 41,42,43 no.lu gider yerleri sırasına göre yapılacaktır.

41 no.lu Gider yeri Makinaların yatırım değerine
42 no.lu Gider yeri KW/S
43 no.lu Gider yeri İşçi sayısı ölçülerine göre dağıtılacaktır.

c) Dağıtım ölçüleri şöyledir.

Gider Yeri	Yatırım Değeri (TL)	KW/S	İşçi sayısı
10	60.000	6.000	2.000
11	30.000	2.000	2.800
41	25.000	3.000	2.000
42	20.000	2.500	2.200
43	50.000	4.000	2.500
	185.000	17.500	11.500

d)X ürünü ile ilgili direkt giderler aşağıdadır.

Direkt Hammadde Malzeme Gideri	Direkt İşçilik Gideri
10	40.000
11	20.000

İSTENİLENLER: (30 PUAN)

- 1) Gider dağıtım tablosunu düzenleyerek ikinci dağıtımı yapınız.
- 2) Yevmiye kayıtlarını yapınız.
- 3) X ürününün toplam ve birim maliyetini hesaplayınız.

SORU 3: EREK Üretim İşletmesinin 31.12.2012 tarihli Genel Geçici Mizanından alınan bazı hesaplar aşağıdaki gibidir.

	BORÇ(TL)	ALACAK (TL)
150 İlk Madde Malzeme	96.800	19.800
151 Yarı Mamuller (D.Bş. Stok)	7.700	-
152 Mamuller (D. Bş. Stok)	7.700	-
600 Yurt İçi Satışlar	-	220.000
610 Satıştan İadeler	8.800	-
720 Direkt İşçilik Giderleri	41.800	-
730 G.Ü.G.	29.700	-
760 Paz. Satış Dağıtım Giderleri	11.000	-
770 Genel Yönetim Giderleri	12.100	-

Üretim ile ilgili bilgiler aşağıdaki gibidir.

- a) Dönem Sonu İlk Madde ve Malzeme Stoku 11.000 TL
- b) Dönem Sonu Yan Mamul Stoku 6.600 TL
- c) Dönem Sonu Mamul Stoku 9.900 TL değerindedir.

İSTENİLENLER: (20 PUAN)

- 1) İşletmeye ait Satışların Maliyeti Tablosunu düzenleyiniz.
- 2) İşletmenin Gelir Tablosunu, Faaliyet Kar Zarar Bölümüne kadar düzenleyiniz.

CEVAPLAR

CEVAP 1)

1)

Standart verilere göre Toplam ve Birim Maliyet

Toplam Maliyet	=	900.000 + 2.250.000 + 2.250.000
	=	5.400.000.-
Birim Maliyet	=	5.400.000.- / 9.000 Ad.
	=	600 TL/Ad

Fiili verilere göre Toplam ve Birim Maliyet

Toplam Maliyet	=	969.000 + 2.450.000 + 2.500.000
	=	5.919.000.-
Birim Maliyet	=	5.919.000.- / 9.000 Ad.
	=	657,67 TL/Ad

Toplam Fark Tutarı	=	Fiili Toplam Maliyet – Standart Toplam Maliyet
	=	5.919.000.- – 5.400.000.-
	=	519.000.- OLUMSUZ FARK

2)

D.İ.M.M. Gid. FARKLARI

Fiyat Farkı	=	((969.000/19.000 Kg) – 50 TL/Kg.) X 19.000 Kg
	=	(51 – 50) X 19.000
	=	1 X 19.000
	=	19.000 TL OLUMSUZ FARK

Miktar Farkı	=	(19.000 Kg – (2 Kg./Ad X 9000 Ad)) X 50 TL/Ad
	=	(19.000 – 18.000) X 50
	=	1.000 X 50
	=	50.000 TL OLUMSUZ FARK

D.İ.G FARKLARI

Ücret Farkı	=	((2.450.000/10.000 Saat/Ad) – 250 TL/saat) X 10.000 Saat
	=	(245 – 250) X 10.000
	=	- 5 X 10.000
	=	-50.000 TL OLUMLU FARK

Süre Farkı	=	(10.000 saat – (1 saat/Ad X 9000 Ad)) X 250 TL/Ad
	=	(10.000 – 9.000) X 250
	=	1.000 X 250
	=	250.000 TL OLUMSUZ FARK

711- D.İ.M.M GİD. YANSITMA HES.	900.000.-	
712- D.İ.M.M GİD. FİYAT FARKI	19.000.-	
713- D.İ.M.M GİD. MİKTAR FARKI	50.000.-	
711- D.İ.M.M GİD. HES.		969.000.-

721- D.İ.G. YANSITMA HES.	2.250.000.-	
723- D.İ.G. SÜRE FARKI	250.000.-	
720- D.İ.G. HES.		2.450.000.-
722- D.İ.M.M GİD. ÜCRET FARKI		50.000.-

3)

TOPLAM FARK TUTARI = 519.000 TL.

151- Yarı Mamuller-Üretim	0	
152-Mamuller	$4.000.000 / 7.000.000 \times 519.000$	= 296.571.-
620-SMM	$3.000.000 / 7.000.000 \times 519.000$	=222.429.-
	-----	-----
	7.000.000	519.000.-

722- D.İ.M.M GİD. ÜCRET FARKI	50.000.-
731- GÜĞ YANSITMA HES.	2.250.000.-
152- MAMULLER HES.	296.571.-
620-S.M.M. HESABI	222.429.-
712- D.İ.M.M GİD. FİYAT FARKI	19.000.-
713- D.İ.M.M GİD. MİKTAR FARKI	50.000.-
723- D.İ.G. SÜRE FARKI	250.000.-
730- GÜĞ HESABI	2.500.000.-

Not: GÜĞ Farklarının (Bütçe, Verim, Kapasite) türü belirtilmemiş.

CEVAP 2)

1)

	<u>E.Ü.G.Y</u>		<u>H.G.Y</u>		
	<u>10</u>	<u>11</u>	<u>41</u>	<u>42</u>	<u>43</u>
D.İ.M.M. GİD.	40.000.-	20.000.-			
D.İ.G	40.000.-	40.000.-			
GÜG	20.000.-	40.000.-	10.600.-	10.000.-	15.000.-
1.DAĞITIM TOPLAMI	100.000.-	100.000.-	10.600.-	10.000.-	15.000.-
41	3.975.-	1.987,50	(10.600.-)	1.325.-	3.312,50
42	5.662,50	1.887,50	---	(11.325)	3.775.-
43	9.203,15	12.884,35	---	----	(22.087,50)
2.DAĞITIM TOPLAMI	118.840,65	116.759,35	0	0	0

$$\underline{41=10.600.-/160.000.- = 0,06625}$$

$$10----- 60.000.- \times 0,06625 = 3975.-$$

$$11----- 30.000.- \times 0,06625 = 1987,50$$

$$42----- 20.000.- \times 0,06625 = 1325.-$$

$$43----- 50.000.- \times 0,06625 = 3312,50$$

$$\underline{\underline{10.600.-}}$$

$$\underline{42=11.325.-/12.000Kws = 0,94375}$$

$$10----- 6.000.- \times 0,94375 = 5662,50$$

$$11----- 2.000.- \times 0,94375 = 1887,50$$

$$43----- 4.000.- \times 0,94375 = 3775.-$$

$$\underline{\underline{11.325.-}}$$

$$\underline{43=22.087,50/4.800Kişi = 4,60156}$$

$$10----- 2.000.- \times 4,60156 = 9203,15$$

$$11----- 2.800.- \times 4,60156 = 12884,35$$

$$\underline{\underline{22.087,50-}}$$

2)

-----/-----		
710- D.İ.M.M. GİDERLERİ HES.	60.000.-	
-10 Nolu EÜGY	40.000.-	
-11 Nolu EÜGY	20.000.-	
150- İMM HES.	60.000.-	
-----/-----		
720- D.İŞÇİLİK GİDERLERİ HES.	80.000.-	
-10 Nolu EÜGY	40.000.-	
-11 Nolu EÜGY	40.000.-	
380- GİDER TAHAKKUKLARI HES.	80.000.-	
-----/-----		
730- GENEL ÜRETİM GİDERLERİ HES.	95.600.-	
-10 Nolu EÜGY	20.000.-	
-11 Nolu EÜGY	40.000.-	
-41 Nolu HGY	10.600.-	
-42 Nolu HGY	10.000.-	
-43 Nolu HGY	15.000.-	
380- GİDER TAHAKKUKLARI HES.	95.600.-	
-----/-----		
151-YARI MAMUL – ÜRETİM HES.	235.600.-	
711- D.İ.M.M. GİD.YANSITMA HES.	60.000.-	
721- D.İŞÇİLİK GİD.YANSITMA HES.	80.000.-	
731- GENEL ÜRETİM GİD.YANSITMA HES.	95.600.-	
-----/-----		
152-MAMULLER HES.	235.600.-	
151-YARI MAMUL – ÜRETİM HES.	235.600.-	
-----/-----		

3)

X Mamulünün toplam Maliyeti = **235.600 TL**

Birim Maliyeti = 235.600/10.000 Ad.= **23.56 TL/Ad**

CEVAP 3)

1) SATIŞLARIN MALİYETİ TABLOSU

A) D.İ.M.M GİD.	66.000.-
B) D.İ.G	41.800.-
C) G.Ü.G	29.700.-
TOPLAM ÜRETİM MALİYETİ	137.500.-
D) YARI MAMUL KULLANIMI	1.100.-
+ DBYM	7.700.-
-DSYM	(6.600.-)
TAMAMLANAN(ÜRETİLEN) MAM. MAL.	138.600.-
E) MAMUL STOKLARINDAKİ DEĞİŞİM	(2.200.-)
+ DBYM	7.700.-
-DSYM	(9.900.-)
SATILAN MAMULLERİN MALİYETİ	136.400.-

2) GELİR TABLOSU

BRÜT SATIŞLAR	220.000.-
(-) Satıştan İadeler	(8.800.-)
NET SATIŞLAR	211.200.-
(-) SMM	(136.400.-)
BRÜT SATIŞ KARI	74.800.-
(-) FAALİYET GİDERLERİ	(23.100.-)
PSDG	11.000.-
GYG	12.100.-
FAALİYET KARI	51.700.-